

קרוב אליך

גיליון 183
כ"ז תמוז תשע"ז
פרשת מטות-מסעי

כשה'נתיבות
שלום'
היה צריך
להתמודד עם
נכד משוחלל
מתוך כנס
המחנכים השנתי
לאור החסידות
עמוד 26

עדינו העצמי

הרב עדין אבן
ישראל (שטיינזלץ)
שליט"א מגיע
לגבורות **דיוקן**

תואר שני

- מנהל עסקים M.B.A.
- פיסיקה/הנדסת אלקטרו-אופטיקה *M.Sc.
- סיעוד *M.S.N.

מכינה לאקדמיה

תואר ראשון

- הנדסת אלקטרו-אופטיקה
- הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
- הנדסת תוכנה
- הנדסת מערכות תקשורת
- הנדסת תעשייה וניהול
- מדעי המחשב
- חשבונאות ומערכות מידע
- מנהל עסקים
- סיעוד
- ביו-אינפורמטיקה

1-700-50-32-32

www.jct.ac.il

קמפוס לב - רח' הוועד הלאומי 21, ירושלים
קמפוס טל - רח' בית הדפוס 7, ירושלים

אלול

אני ללב ואת לטל

הלימודים
במרכז האקדמי לב
מתחילים כבר באלול
הרשמו עכשיו!

עצדין בגבורות

הוא נחשב לגדול המנגישים של ארון הספרים היהודי, והוגה דעות פורץ דרך. חסיד נאמן שמצליח לברוח מתיוג מגזרי, וממובילי מהפכת החסידות בציונות הדתית. כתבת דיוקן מיוחדת לרגל היכנסו לגבורות של הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ)

מספר חודשים. רק לפני שבועות ספורים חזר הרב להיראות בציבור, והגיע לראשונה להתוועדות מרגשת עם תלמידיו בישיבת תקוע, שהוא משמש כנשיאה, אבל לעבודה עצמה על מפעל הפירוש, הוא חזר תוך זמן קצר.

בבניין המרשים של מרכז שטיינזלץ בירושלים, הנטוע בין הבניינים הישנים של שכונת שערי חסד ונחלאות, אני נפגש עם שני בניו, מני (מנחם) שלפני כעשור הפך למנכ"ל המוסדות, ואמחיה (הכיניו הקולע לאברהם משה חיים הלל, הנהגה כמו הביטוי באידיש א־מחיה) המתמקד בהוצאת הספרים.

"ברגע שאבא הרגיש שהוא מסוגל, הוא חזר לעבודה באופן כמעט מייד. אבא מגיע פעמיים ביום למשרד, יושב על חומרים ונפגש עם

חיו, היא יצירת פירוש מקיף ושיטתי על ספרי היסוד שבארון הספרים היהודי, שיהפוך אותם לנגישים ומובנים לכל אדם, וזאת לצד חיבורים רבים במחשבה ובחסידות, בפילוסופיה יהודית ובהגות מודרנית. אלא שמפעלו העצום איננו רק מאות הכרכים שרכים מהם תורגמו לשלל שפות וזכו לתפוצה עולמית, אלא המהפכה החסידית שהוביל בציבור הדתי לאומי. גרעיניה נטמנו בירושלים המחולקת של ערב מלחמת ששת הימים, נכטו בשלבי ניסוי ותעייה של קיבוץ תלמידים חתרני ותוסס של מבקשי ה' שהתכנסו לצידו, ופירותיה מתנוססים בשלל צורות - הקמת בתי מדרש בהם סדר היום והעיסוק ספוגים בפנימיות התורה ופנימיות הנפש.

במהלך חודש כסלו, לקה הרב אבן-ישראל באירוע מוחי, שהתאוששות ממנו ארכה

אביאל הלוי

ה

דבר הראשון שבו נתקלים בכניסה לחדר העבודה של הרב עדין אבן-ישראל, ואף כמה פסיעות קודם, הוא הארומה הכמעט מוצקה של שוקולד מעושן בחלל החדר, זו שנולדה מרכבות שעות לימוד ועבודה עם המקטרת בזווית הפה. ניחוח המקטרת, השולחן העמוס באי סדר בלתי נמנע שנראה כמו שולחן מעבדה במהלך ניסוי, רוחני אמנם, מעלה מול עיני באופן כמעט בלתי נמנע את קווי הדמיון לדמותו של גאון יהודי אחר שחצב בסודות היקום וחולל מהפך במדע המודרני.

הרב אבן-ישראל, גאון ואוטודידקט מחולל מהפך משלו כבר יותר מיובל שנים. מעבדת

שיטתי, משכתב ומתקן כמו ידיו. חוץ מהתמיכה הגדולה במפעל הפירוש שהגיעה מכיוון הרבי מלובביץ', צירף גם הרב משה פיינשטיין הסכמה נלהבת. קשרים מיוחדים נרקמו בין הרב אבן-ישראל לאדמו"ר מסלונים, קרוב משפחתו, וגם עם האדמו"רים הקודמים מגור.

עיון ליטאי, חום חסידי והעמקה אקדמית

בימים של שגרה, שבתקווה כי יחזרו במהרה, מקדיש הרב אבן-ישראל יומיים בשבוע לנסיעות קבועות לשיבת תקוע ומקור חיים, או לתיכון שפע הירושלמי, מוסדות שהוא משמש כנשיאם והרוח החיה שמאחורי הקמתם.

אפשר לומר ששיבת תקוע היא במובנים רבים התגשמותו של אחד מהחלומות הישנים של הרב להקמת ישיבה מיוחדת במינה. הניסיון הראשון היה לפני יותר משלושים שנה, עם הקמת ישיבה גבוהה בשם 'שפע' בשכונת 'מקור חיים' הירושלמית, ממנה צמחה הישיבה התיכונית, הפועלת כיום בגוש עציון, לאחר שקיבלה מהשכונה את שמה.

הרבנים הבולטים בישיבת שפע היו הרב שגר, שעזב זמן קצר לפני כן את ישיבת הכותל, הרב מנחם פרומן, ויבדל"א הרב אבן-ישראל עצמו. ליצנים ודורשי רשומות אמרו כי שם הישיבה הוא נוטריקון של "שגר, פרומן, עדין".

הישיבה עצמה נשארה בגלגולה הנוכחי שנים ספורות והתפרקה. לאחר מכן הוקמה בגלגולים נוספים ביישוב בת עין, ושוב חזרה לירושלים תחת השם 'השטיבל', ובשנים האחרונות לבשה צורה בישיבת תקוע, שהרב אבן-ישראל משמש כנשיאה.

ישיבת שפע היתה מקום לא שגרתי בעליל בנוף הישיבות. חוץ מהתלמידים הקבועים, חלפו בה גם דמויות אוונגרדיות של משוררים וסופרים, כמו אדמיאל קוסמן, או איש התקשורת ירון לונדון.

אחד מתלמידי ישיבת שפע המקורית, הוא משה כהן (50), מוותיקי התלמידים, המשמש כיום כ'משפיע' חסידי של ישיבת תקוע במשך חלק מהשבוע. בשאר ימות השבוע, מתפרנס כהן ("אני לא רב") מדוכן הפלאפל הייחודי שלו (ולמיטב ידיעתי האישית גם אחד הטעימים בארץ) הממוקם על כביש 443 בכניסה למושב מבוא מודיעין. השילוב הבלתי שגרתי בין שני העיסוקים משקף אף באופן מיוחד את תפיסת עולמו של הרב אבן-ישראל לגבי השילוב בין תורה וחיים, עבודה ועבודת ה'.

"שפע היתה ישיבה מאוד מיוחדת, עם נוף שונה מאוד מהישיבות שהיו באותו זמן", הוא נזכר. "הרב עדין הביא לשם שילוב של אנשים מקצוות מאוד שונים. מצד אחד היה את הרב שגר, ומצד שני את הרב פרומן, ובתווך הרב יעקב מידן ועוד. אלו היו דמויות חינוכיות משמעותיות ביותר, שכל אחת מהן נתנה את הצד שלה. הרב ניסה ליצור מקום בו לומדים עיון כמו בישיבות ליטאיות, את עבודת התפילה חיים כמו בישיבות חסידיות, וניתוח הנושאים שעל הפרק, יהיו כמו בדומה לאוניברסיטה, מתוך חקירה מעמיקה".

כהן, ששימש כמדריך בישיבת מקור חיים

"אנשים שעבדו פה במשך שנים רבות, חשבו שהם הולכים הביתה כי העבודה הושלמה", מחייך מני, "אבל לאבא היו תכניות אחרות. החלטנו לעבוד על כמה תכניות במקביל: במשך שלוש שנים הוא עסק בלימוד אינטנסיבי של תנ"ך, שהפך לשיעור וידאו על פרק יומי – ממנו ערכנו את הביאור לתנ"ך, וכל זה במקביל לשיעורים נוספים על מאמרי חסידות והגות".

הפירוש לתנ"ך מצטרף לביאור התמציתי על הרמב"ם, שכבר זכה למהדורה פופולרית של "הרמב"ם היומי", ולצידם נמשכת עבודה דומה על פירוש למשניות. הרב אבן-ישראל מקפיד לעבור בעצמו כל עבודתם של צוות הכותבים והעורכים, אפילו על שכתוב ההתוודעויות החסידיות שהוא עורך עם תלמידי ישיבת תקוע, ומפורסמים במדור קבוע בגיליונות 'קרוב אליך', הוא עובר באופן

אנשים אך הכל בהתאם למצבו. אפשר להרגיש שזה מה שנותן לו את הכח. יש שיפור מאוד גדול אבל הדרך עוד ארוכה מאוד, ולכן צריך להמשיך להתפלל לרפואתו", פותח אמחיה.

"עד לפני שבעה חודשים אבא היה מגיע לפה בשעה 9 בבוקר ונשאר כאן עד אחר הצהריים. אחרי הפסקה של שתיים בבית הוא היה חוזר לכאן עד השעות הקטנות של הלילה", מוסיף מני. "סדר יום מאוד אינטנסיבי, של לימוד וקריאה, פגישות עם אנשים, ישיבה עם אנשים והגהת חומרים לרפוס".

כתיבת הפירוש הידוע לתלמוד הבבלי, שכינויו 'תלמוד שטיינזולץ' הפך למזוהה יותר מכל עם שמו, וסלל את הדרך לשלל פירושים דומים, החלה בשנת תשכ"ה והסתיימה לפני כשבע שנים.

מגיש את הכרך הראשון של התלמוד המבואר לנשיא המדינה זלמן שזר. עומד מימין אביו אברהם. יושב מימין, קדיש לוז יו"ר הכנסת.

עם ראש הממשלה בנימין נתניהו

מקורבים לחסידות.

השיעור השבועי בחסידות, שנקרא "חוגי ח"ן", נמסר בכל יום חמישי עד לפני שישה חודשים, זהו כנראה השיעור הקבוע הארוך ביותר בהיסטוריה היהודית, אומר אמחיה. "הוא נוסד לפני יותר מחמישים שנה על ידי הרב אברהם חן, אחד ממשפיעי חב"ד בירושלים. אחד ממשתתפיו הקבועים, היה זלמן שזר שהיה מאוד מעורב בחבורת הלימוד. בשנת תשכ"ג אבא הפך להיות מוסר השיעור, שלבש צורות והחליף מיקומים עד שנקבע בסופו של דבר כאן במרכז. השיעור היה מתקיים בקביעות, למעט באירועים חריגים ביותר. אפילו במסיבת הוורט שלי, כשהגיעה השעה שמונה בערב הוא קם והלך ללימוד הקבוע", הוא מחייך.

"לרב תמיד ישנם חלומות גדולים, להסתכל על העולם במבט של אורך ורוחב. מבט שלא רואים בדרך כלל. פתאום אתה רואה פה מישהו שלא מסתכל רק על העתיד של היחיד, אלא על עם ישראל, על תיקון עולם במובן הרחב של המילה - לא רק בדיבורים אלא במעשים"

עצמאות מבית סבא

◀ הרב אבן-ישראל נולד בירושלים כאב תרצ"ז

ונסע לשליחות במסצ'וסטס במשך מספר שנים, רואה את הקשר בין הישיבה דאז והישיבה הנוכחית. "אלו היו כוחות מאוד חזקים ועוצמתיים, שכל אחד הלך לכיוון מסוים, והישיבה בגלגולה הראשון החזיקה כמה שנים. הניסיון האחרון שצלח ופורח, זו הישיבה בתקוע, ששם רואים פירות ופירי פירות, של תלמידי הרב שהתגלגלו במוסדות של הרב מגיל מאוד צעיר, שחלקם כיום משמשים כרבנים ומשפיעים".

ההתוודעויות הפופולריות של הרב, ידועות בסגנון הישיר הפונה לשומעים ולקוראים בגובה העיניים, ולעיתים גם מתחת לחגורה, בשעת הצורך. "יש לרב דרישה מהאנשים ללכת עד הסוף. לקחת את החיים ברצינות, לרדת לעומקם ולאמיתתם של דברים. הוא דורש את זה קודם כל מעצמו וגם מהאנשים שלו", מסביר כהן את הגישה הקרצקערת, ויש שיגידו קרצנית, שבה לעיתים מנוסחים דבריו של הרב אבן-ישראל. "פעם באתי לשאול את הרב משהו על פסקה שלא הבנתי בשפת אמת. הרב שאל אותי: 'את הפסקה הקודמת הבנת?' השבתי לו: 'נראה לי שכן'. הרב ראה שאני מתחמק וישר שאל אותי: 'ואיך אתה מיישם את זה בחיים שלך? אתה קורא סתם וורטים כדי להירדם בכיף אחרי הטשולנט?'".

"הרב תמיד אומר שלהיות בעל'ת טוב זה נחמד, אבל זה לא העניין", מוסיף כהן. "יש חברה שהדרישות האלו לא מתאימות להם, ואפשר להבין את זה. יש כאלה שהולכים בדרך ומעדיפים לטפס על עגלה שרצה כבר קדימה, אבל הרב אומר: 'איך לי עגלה. תצטרכו להיות סוסים בעצמכם'. יש צד מסוים שבשנים האחרונות הוא נהיה יותר עדין, לא בתפיסת העולם הפנימית, אלא בנגינה של הדברים, אבל התוכן לא השתנה. הדרישה היא אותה דרישה".

את דרכו החינוכית-חסידית, החל הרב אבן-ישראל בשנות העשרים לחייו, אז החל למסור שיעורים בתורת החסידות לקבוצה מצומצמת של חסידים ואינטלקטואלים ירושלמיים שהיו

נואם בעצרת האו"ם

למשפחה חילונית. מקורות חייו הסוערים של אביו, אברהם, ניתן להבין מעט באיזה בית עצמאי גדל הרב עדין. אברהם, נינו של האדמו"ר הראשון מסלונים, למד בוורשה עם הוגה הדעות היהודי המפורסם, הלל צייטלין, שם הכיר את אשתו לאה. הזוג שאימץ השקפות סוציאליסטיות קיצוניות עלה ארצה ונטל חלק פעיל במפלגה הקומוניסטית הארץ ישראלית שהממשל הבריטי לא אהד במיוחד. בשנת תרצ"ו יצא אברהם לספרד, על מנת להצטרף לקבוצה קומוניסטית שהשתתפה במלחמת האזרחים, שהסתיימה בניצחון של הלאומנים הספרדים. כשחזר ארצה, היה אברהם מקורב לשורות הלח"י, ואף השתתף בקרבות על ירושלים במהלך מלחמת השחרור.

מרבית שנותיו הראשונות של הרב עדין עברו עליו בשכונת קטמון הישנה, כבן יחיד בבית אידאולוגי מאוד, אך כזה הרחוק מחיי תורה ומצוות. בשכונה זו הכיר הנער את הרב אברהם חן, חסיד חב"ד שהשפיע עליו עמוקות. באזור הגיעו לגיל מצוות, החליט עדין לחזור בתשובה. "סבא וסבתא היו חילונים מובהקים, אך שלחו אותו בכוונה תחילה לבית ספר דתי", אומר מני. "סבא ידע שהגמרא היא המקור לתובנות ולקיום היהודי כמו שאנחנו רואים אותו היום. מה שעושה אותנו 'חכמים כמו יהודים', וכל מה שקשור למוח היהודי, נעוץ בתלמוד".

אברהם היה גם מעורב עמוקות בהקמת "המכון הישראלי לביאור התלמוד" יחד עם בנו, ואף ניהל אותו בשנים הראשונות, כאשר דמויות מוכרות כמו ראש הממשלה לוי אשכול וקדיש לוז (יו"ר הכנסת) שימשו כחברי העמותה, מתוך ראייה שביאור עממי לתלמוד איננו פרויקט פרטי, אלא עסק לאומי. בהתאם לאופי העצמאי של הבית, היה גם

"אבא שלנו לא סיפר לנו הרבה על חייו המוקדמים", אומר אמחיה. "הוא בוודאי לא טרח לספר סיפורים משפחתיים, ולא על התהליכים והמחשבות. הוא בן אדם מאוד אישי, ואת הדברים האישיים שלו, מחשבות רגשות וגם היסטוריה, הוא לא ממהר לחלוק. אבא שלנו לא ידע הרבה גם על ההיסטוריה של ההורים שלו, וכנראה שזה גם חלק מאותו דבר".

מנקודת מבט אישית, איך חוויתם בתור ילדים את האבא הלא שגרתי שלכם?

"לא גדלנו באף בית אחר, ככה שלא נוכל להשוות אם זה היה נורא או לא", מחייך מני. "כשהיינו יותר צעירים, הוא היה נוסע המון לחו"ל, וגם עובד עד אמצע הלילה. בתור ילד זה לא היה נראה לי מוזר. יש לי זיכרונות

הנער עדין אינטלקטואל אוטודידקט מנעוריו. הקשר הראשון לרבי מלובביץ', שהפך עם השנים להתקשרות חסידית עמוקה, החל במכתב ששיגר בעודו נער כבן שש-עשרה אל הרבי, בו התלבט האם נכון להמשיך ללמוד לבד או להשתלב בישיבת חב"ד.

הרבי ענה בתשובה ממליצה אך לא מחייבת. אחרי תקופה קצרה בישיבת חב"ד בלוד, בה העמיק את הקשר לחסידות ומשפיעיה, חזר עדין לירושלים, ללמידה האינדיבידואלית בה היה מורגל, במקביל ללימודי כימיה ופיזיקה באוניברסיטה העברית. כשהיה בן עשרים ושלוש בלבד, מונה למנהל בית הספר הצעיר ביותר בארץ, ובתפקיד זה נשא במשך מספר שנים, עד שהחליט להקים את מפעל חייו שאליו התמסר מאז.

יושב על הגדר, מצפה לישועה...? קנה בכרמי גת דירה!

עם הרבי מלובוביץ'

בדרך אותי שאשאר בארץ ישראל תוך לימוד והפצת תורה. זה מה שאני עושה כיום, ואני רואה בכך כחלק מהתנאים לחיים שלי", מספר מני בקצרה.

"עבורי זה ממש לא היה החלום, אבל עם השנים זה הלך והתגלגל", מחייך אמחיה. "נכנסתי לזה 'מהדלת האחורית', בעבודה קטנה שלאט לאט הלכה והתעצמה, וככל שנכנסתי לזה, דבק בי משהו מהערכים ומהמסר שאבא לימד אותנו בהווייתו: להגיש, להגיש וללמד".

גם הוא נותן כיום הקשר למפגש שהיה לו עם הרבי בגיל תשע. "בחלוקת הדולרים הידועה, הרבי נתן לי דולר אחד, ושאל אם אני עוזר לאבא שלי. ואז הרבי הגיש לי דולר נוסף ואמר: 'מכאן ולהבא תעזור לאבא שלך, ושיהיה בהצלחה רבה'. אני לא יודע מה בדיוק

מוקדשים לבית, למרות שגם אז היו מגיעים לבית אורחים רבים ותלמידי ישיבת 'מקור חיים' שאז עוד שכנה בירושלים".

"יותר מזיכרונות מביא אבא, יש לנו זיכרונות מבית אמא (הרבנית חיה שרה. א.ה). היא זו שהייתה בבית, ופינתה רבות מחייה כדי לאפשר לאבא לא להיות בבית", אומר אמחיה. "וגם בבית, היו תקופות שאנשים הגיעו כל הזמן - גם קבוצות לימוד, גם מכרים ותלמידים. כל הדבר הזה לא היה קורה אילולא אמא".

באופן לא מאוד שגרתי, מצאו עצמם שני הבנים כעובדים במשרה מלאה במפעל החיים של אביהם. עבור מני זה היה חלום מגיל צעיר, שהתגשם לאחר כעשור בו שימש בשליחות כרב קמפוסים בארה"ב. "חליתי בסרטן בצעירותי, וכשהגענו לקבל ברכה מהרבי, הוא

"תשואת חן מיוחדת בעד הקורת רוח והנחת רוח והכבוד על ידי שלחו לכאן בא כח האישי של מר, הוא הרב מר עדין שי', נוסף על ההזדמנות שהיתה לי על ידי כך להכירו מקרוב. ומצאתי בו מעלות הרבה יותר מאשר אמרו לי וכתבו לי ותארו אותו לפני. ויהי רצון שינצלן במילואן"

ילדות שאני מתעורר בשעה 2 בלילה ומגלה את אבא שלי מעשן מקטרת עם גמרא פתוחה על השולחן. הוא היה קורא מכל הבא ליד, בכל תחום אפשרי. זה דבר שעושה לך רושם בראש".

"יש את הלימוד של ארוחת הבוקר", מוסיף אמחיה. "אני זוכר את הקימה בבוקר ואבא יושב ליד השולחן עם ארוחת בוקר של לחם, קפה, ושתי ביצים עם 'לימוד ארוחת הבוקר', ערימת ספרים שעליהם היה עובר בזמן האוכל: גמרא, רמב"ם, משנה ועוד".

"אלו זיכרונות מרשימים מאוד בתור ילד. אבל בתור אבא אני לא חושב שהוא הגיע אי פעם למסיבת סידור או חומש שהיתה לנו. לפעמים הוא היה לוקח אותנו לבית הספר, אבל לפעמים היינו אומרים 'הגומל' לפני ואחרי", אומר מני ועיניו צוחקות. "ימי שישי ושבת היו

כרמי גת במבצע תנאי מימון מטורפים!

חותמים עכשיו על דירה 3/4/5 חד' או דירת גן 4 חד',

משלמים רק 155,000 ₪

במעמד החתימה,

ויתרת השלמת ההון -

רק בקבלת היתרים!

תכלת

משקיעים כנר לץ כסוח

באמונה
בניית אבן קבילה

1-700-500-555

www.bemuna.co.il

שלאו עכשיו
רק 155,000

ויש לכם דירה בקהילה שהיא משפחה

Carmei Gal
קהילת כרמי-גת
המתחם הדתי-לאומי בכרמי גת

ע"ש הרב יצחק אברמל זצ"ל

היו הכוונות שלו אז, אבל כשהיום אני נמצא פה אני מרגיש שאני מממש את זה."

נחסיד אצל רבו

הביקור הפיזי הראשון של הרב אבן-ישראל אצל הרבי מלובביץ', היה רק בשנת תש"ל. בשנים שקדמו לכך, התנהל הקשר באמצעות חלופת מכתבים, בהם התעניין הרבי בפעילותו האישית והציבורית של הרב אבן-ישראל, כמו התפקידים החינוכיים בהם נשא מגיל צעיר, הוצאת הספרים, שיעור קבוע לאנשי מדע שמסר הרב אבן-ישראל באותם ימים, המשך קיום "חוגי ח"ץ" ודיון בנוגע למפגש עם אנשי דת לא יהודים.

בשנת תשכ"ג יזמו אנשי "חוגי ח"ץ" ובראשם זלמן שזר, הוצאת ספר מאמרים מיוחדת בשם 'ספר הק"ץ' לרגל מלאות מאה חמישים שנה להסתלקות האדמו"ר הזקן. הרבי עודד את הוצאת הספר המיוחד, ואף שלח לשזר כתב יד נדיר של האדמו"ר הזקן, לצורך ניתוח כתב היד על ידי גרפולוג מומחה. לאחר שהוצאת הספר התעכבה במשך שנים ארוכות, כתב לו הרבי ביקורת מרומזת בשולי מכתב ארוך: "כאן המקום להביע צערי ותימהוני רב אשר עד עתה לא יצא לאור הקובץ המוקדש לרבנו הזקן. ואף שאין צועקין על העבר, אביע תקוותי שלחג גאולת רבנו הזקן, הוא גם גאולתנו ופדות נפשנו, יופיע כבר קובץ האמור כרוך... והרי על פי הידיעות שקבלתי מכמה וכמה - אך ורק בידו הדבר תלוי."

בשנת תש"ל הגיע הרב אבן-ישראל לראשונה לחצר הרבי כנציג של "חבורת שיעורי ח"ץ

הרב אבן ישראל עם בניו מני ואמחיה השבוע

בראשות ידידינו שז"ר, כפי שהוצג באירוע הכנסת "ספר תורה של המשיח", עליו הורה הרבי.

לאחר אותה פגישה ראשונה, הזכיר הרבי במכתב ששלח לאחד מחסידיו שתוכנו מלמד רבות על ההערכה הרבה שהרבי חש כלפי הרב אבן-ישראל. "תשואת חן מיוחדת בעד הקורת רוח והנחת רוח והכבוד על ידי שלחו לכאן בא כח האישי של מר, הוא הרב מר עדין שי, נוסף על ההזדמנות שהיתה לי על ידי כך להכירו מקרוב. ומצאתי בו מעלות הרבה יותר מאשר אמרו לי וכתבו לי ותארו אותו לפני. ויהי רצון שינצלן במילואן, וענותנותו תסייע בזה ולא שתהיה ביתר על המידה, שכנראה - עד עתה

"יש לרב דרישה מהאנשים ללכת עד הסוף. לקחת את החיים ברצינות, לרדת לעומקם ולאמיתתם של דברים. הוא דורש את זה קודם כל מעצמו וגם מהאנשים שלו"

ספורים באירי קומיקס מתוך ת"י ונהגותיו של הרבי מלובביטש זצ"ל

בידי האמן נתנאל אפשטיין

לרכישה הכנסו עכשיו << mbook.co.il

עם הרב יונתן זקס

גרמה עיכוב בניצול האפשרויות שלו ככל הדרוש".

מאז הגיע הרב אבן-ישראל עוד פעמים רבות, וזכה ל"יחידויות" ארוכות במיוחד, גם בתקופות בהן לא התקיימו עבורו הציבור הרחב.

בספר שכתב הרב אבן-ישראל על הרבי, כמעט ולא מופיעים סיפורים אישיים. "לפי חשבונות שונים, אבא היה במשך קרוב לשלושים שעות של יחידות אצל הרבי, אבל אנחנו לא יודעים כמעט שום דבר ממה שהיה שם", אומר אמחיה. "כל מערכת היחסים של אבא עם הרבי היא משהו מאוד אישי ופרטי".

"אבא סיפר שפעם אחת בערב שבת הוא הלך ברחובות קראון הייטס לעשות כמה סידורים, ופתאום ללא שום התרעה מוקדמת הרבי הגיע מולו. אבא הרגיש מאוד לא מוכן, והרבי עצר לידו ושוחח איתו דקות ארוכות באמצע הרחוב. שאלתי את אבא הרבה פעמים 'תספר משהו מהשיחה הזו, תחלוק משהו', אבל הוא לא סיפר".

"פעם אחת ליוויתי את אבא. הרבי עצר אותו בפתח 770 ודיבר איתו באידיש על יהודה ושומרון. לאבא היה מאוד לא נוח שזו כאילו שיחה בין שני אנשים ולא בין רבי וחסיד", מספר מני זיכרון משלו. "סיפר לנו מישהו שקראו לו ליחידות אצל הרבי בשעה 12 בלילה. הוא הגיע וחיכה שלוש שעות לאחר הזמן הנקוב, ופתאום אבא יצא החוצה". בודדים בלבד היו בפגישות כה ארוכות עם הרבי.

המפגש הפיזי האחרון התקיים כשנה לפני האירוע הרפואי של הרבי, בו אמר הרבי לרב אבן-ישראל באמירת ה'לחיים', "צריך לחטוף כל זמן שאפשר". המשפט הזה מאוד הלחיץ

בלי תבניות. השיוך המגזרי המורכב שלו, היה מורכב גם לצד השני", מסביר אמחיה. "גם למגזר לא היה נח להכיל אותו איך שהוא, עם שפה משלו, עם תחומי עניין שונים ועוד - אבל החיבור והכבוד ההדדי תמיד היו, ועם השנים חב"ד אימצה אותו לחיקה יותר ויותר".

כהן רואה זאת טיפה אחרת. "היחס של הרב לחב"ד הוא מורכב. מצד אחד הוא מאוד מקושר לרבי ולחסידות, אבל בגלל שזה הכי הכי משפחה שלו - הביקורת שלו כלפיהם היא הכי חזקה, דווקא מתוך הקשר העמוק הזה".

הרב עדין נושא גם בתואר של רב בית הכנסת 'צמח צדק' של חב"ד בעיר העתיקה בירושלים. בית כנסת זה הוקם בזמנו על ידי האדמו"ר

את משפחת אבן-ישראל, אף אחד מהם לא חשב שהרבי אמר את הדברים הללו כלפי עצמו. מעט יותר משנה לפני כן הורה הרבי, באופן חריג ביותר, לשנות את שם המשפחה ל'אבן ישראל', שינוי שתפס בעיקר עבור הבנים, פחות עבור הרב אבן-ישראל עצמו, שנושא מאז את שני שמות המשפחה.

עם כל היותו של הרב חסיד של הרבי, כמה באמת הוא חב"דניק מבחינה השתייכותית?

"אדם שיש לו רבי, הולך עם סירטוק, מתפלל בבית כנסת חב"ד וחי ונושם את לימוד החסידות, אי אפשר להגיד שהוא לא חב"דניק. מצד שני, כל חייו הוא לוחם בוה, לא להיכנס לאף קופסה. אבא ואמא בחרו השתייכות מאוד ברורה, אבל תמיד נתנו לבחור ולשקול

כולל דיינות/רבנות עיר בצפון בקעת הירדן

לימוד תורה רציני ומעמיק
חיזוק ההתיישבות בבקעת הירדן
מלגה גבוהה למתאימים

לפרטים: מנחם 050-9021113

עם תלמידים בישיבת מקור חיים

**“הרב ניסה ליצור מקום
בו לומדים עיון כמו
בישיבות ליטאיות, את
עבודת התפילה חיים
כמו בישיבות חסידייות,
וניתוח הנושאים שעל
הפרק, יהיו כמו בדומה
לאוניברסיטה, מתוך
חקירה מעמיקה”**

ללימוד הקבוע, המתקיים קרוב לשבע שנים. “הדבר שמאוד הרשים אותי כבר מההתחלה, הוא שלרב תמיד ישנם חלומות גדולים, להסתכל על העולם במבט של אורך ורוחב. מבט שלא רואים בדרך כלל. פתאום אתה רואה פה מישהו שלא מסתכל רק על העתיד של היחיד, אלא על עם ישראל, על תיקון עולם במובן הרחב של המילה – לא רק בדיבורים אלא במעשים”, אומר משה כהן. “הוא לא רק היה נותן שיעורים בחסידות, אלא גם נפגש עם שועי עולם ומנהיגים רוחניים. זה מה שמשך אותי באופן מאוד אישי”.

העצמאות המחשבתית הזו, הובילה למערכת קשרים ענפה עם דמויות בכירות בנוף הישראלי – מאנשי מדע ועד פוליטיקאים, וגם מלווה במשך שנים את דרכו לקיים מפגשים בין-דתיים עם הוגי דעות ואנשי דת לא יהודים כמו הדלאי למה, שייחים מוסלמיים בכירים והאפיפיור. עשרות הספרים שתורגמו לשלל שפות, הגיעו למקומות מגוונים ולתגובות מפתיעות מכל קצוות הגלובוס.

“הספר הכי משמעותי של אבא, זה ‘שלושה עשר עלי השושנה’, ספר מבווא לתורת הקבלה שתורגם לעשר שפות”, אומר מני. “הוא נכתב לפני כמעט חמישים שנה, ובכל זאת עדיין נמכר באלפי עותקים מדי שנה. מגיעות תגובות מיוחדות מכל העולם, מיהודים ומלא יהודים – ואפילו מארצות ערביות – שהספר שינה להם את החיים”.

“כשעברנו על הספר של אבא על הרבי, הצטרף לצוות המקצועי פרופסור לא יהודי, שנתן ייעוץ מקצועי לעריכה. בעקבות העבודה על הספר והמפגש עם אבא שלי, הוא הלך להתפלל באוהל של הרבי על הבת שלו, שלא היו לה ילדים. הבת שלו ילדה, ועד היום אנחנו מקבלים ממנו אימיילים נרגשים”, מספר אמחיה לסיום. “אי אפשר להגיד שזה מופת, אבל זה בהחלט משקף תופעה של יכולת מאוד גדולה להפיץ יהדות וחסידות למעגלים מאוד רחוקים”.

“הרב טוען שהוא לא עושה מופתים”, אומר לסיום גם משה כהן. “אני כמובן לא יכול לחלוק עליו, אבל נראה לי שאנחנו, התלמידים, המופתים הכי גדולים שלו”.

מתוך עמידה בדממה מוחלטת בלי צעקות ומחיאות כפים. הייתי מביא לשם תלמידים כדי שיחוו גם הם את ההרגשה הזו, ואמרתי להם שאני לא מסוגל לתאר את זה במילים, אבל יודע שזה דבר שנותן אחר כך גם יכולת להעמיק בעצמי בעבודת ה””.

גם אם שאלת המינון ההשתייכותי לחב”ד איננה מוחלטת, ברור למדי שהיא זו שהייתה מהגורמים המרכזיים למתקפה עזה שספג הרב אבן-ישראל מכיוון מנהיגי הציבור החרדי ליטאי, עם הוצאת התלמוד המבוואר. הביקורת שהופנתה על סגנון הכתיבה הניתוחי במספר פרקים בספר ‘דמויות במקרא’ שיצא שנים רבות קודם לכן, נעלמה בהדרגה לאחר מכתב הבהרה שהוציא הרב. כיום, לאחר שהתלמוד המבוואר זכה לשלל גרסאות חיקוי כאלו ואחרות, נראית הביקורת ההיא רחוקה מתמיד.

לחשוב פתוח והחוצה

במרכז שטיינזלץ מתקיים מדי שבוע שיעור מתחלף בסוגיה אהובה, אותו מעבירים שלל דמויות מגוונות – מרבנים בעלי שם מציבורים שונים, דרך דמויות מפורסמות כמו לשעבר, השופט רובינשטיין וא.ב. יהושע. הסגנון הפתוח של השיעור ושל מעביריו, מאפשרים לציבור גדול ומגוון להתחבר

הצמח צדק עצמו, ונבנה מחדש עם שחרור העיר העתיקה במלחמת ששת הימים. עד לא מכבר, היה הרב אבן-ישראל הולך בכל ליל שבת מביתו שבמרכז העיר, אל הרובע היהודי ובחזרה, צעדה שחזרה על עצמה גם ביום השבת עצמו, לתפילה שבת שגרתית הנמשכת לעיתים כחמש שעות תמימות, הרבה לאחר שהמתפללים עוזבים את בית הכנסת.

כמשך שנים רבות, וגם לאחר שעזב את ירושלים, מגיע משה כהן לתפילות הימים הנוראים ביצמח צדק. “לראות את הרב מתפלל, רק להתבונן בו, זה דבר מאוד מיוחד. בראש השנה וביום כיפור זו חוויה שאין מילים לתאר אותה. אפשר לראות בחוש שה‘עולם’ נמצא במקום אחד, והוא נמצא במקום אחר.

כנפי רוח

לצמח בדיוק מהמקום שבו את מונחת...

<<< הכשרת יועצות בתורת הנפש היהודית

בקורס זה, תרכשי ידע וכלים שיטתיים, הדרכה ולימוד שיובילו אותך לחולל שינוי בחייך ויסייעו בידריך בכל תחום מקצועי בו הנך עוסקת. בקורס תתמחי ביעוץ לאנשים במצבי לחץ, חרדות, התמכרויות וכדומה.

הקורס יועבר ע"י סגולה מלט - ראש "מרכז סגולה"
הרב הראל חצרוני - ראש "משיבת נפש"
הרב שמואל אלימלך | הרב צבי איצקוביץ
הרב שמואל מנקוב | הרב רמי עובדיה

הקורס יתקיים ברמת גן
בימי שלישי בערב
16:30-20:30

מרכז
סגולה

לפרטים
והרשמה:

הפיסיק הסטור
www.msgula.co.il
055-6670898